GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de facere publicare.

Nr. 51. **Brasiovu 12 Iuliu 30 Iunie** **1871.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 10 Iuliu 1871.

Desmenta si vei impila.

Mugurulu potinte alu unei plante se preface in flóre, candu sórele nu i lipsesce; indesiertu ei vei impedeca desvoltarea, ca elu -si urmézа cursulu naturei. Acésta e si natur'a popóreloru, indata ce prin lumin'a culturei au devenitu la bobocelulu de a se entusiasma pentru cultura si prosperare, nu se mai potu impedeca dela inflorire. Thiers a datu dovada admirabile lumei, pana incatu se scie entusiasma o natiune pentru fericirea si viéti'a sa publica si privata. Elu inainte cu cativa ani dicea Franciei, ca fara entusiasmu nu se potu face lucruri mari. Acum ér' elu fù, care se adresà la entusiasmulu Franciei, si, in **6 óre!**, la impreunutulu escrisu de elu in suma de 2 miliarde, Parisulu celu ruinatu subscrise 2½ si provinci'a alte dóue strigandu: se traiésca republica! spre incremenirea reactiuniloru lumei! Fericitu poporulu, care se scie entusiasma pentru binele si prosperarea sa, si care are barbati, cari dau nutrimentu entusiasmului la bine, ér' nu varsa apa rece, unde vedu, ca se desvólta acestu spiritu mantuitoriu. — Unu entusiasmu infoitu din tóte partile ne póte pune si pre noi pe pitiórele inflorirei; dér' desmantatorii ne voru impila pana atunci, pana candu bobocelulu culturei poporului nostru nu se va mai poté opri la arsiti'a sórelui culturei a avé vói'a sa si poterea entusiastica, ce singura e producatória! —

Intrebaramu in Nr. tr., ca ce facemu? Astadi respundemu cu cele ce facu altii si cu adeverulu, ca unde se afla cadavre, mortatiuni, acolo se aduna toti corbii, cá se le scotia inainte de tóte ochii! — Unde este de lipsa actiunea cea mai solidaria? — Nu la certe babesci, a buna séma, nici la resplétiri, resbunari, — ci la intreprinderile cele mari, din cari cá dintr'o sorginte recuritória se póte nutri si cresce bobocelulu arborelui nostru sociale si alu prosperarei fructeloru lui, cá se nu remanemu cadavre.

Ne face lipsa in prim'a linia neaperatu una academia de drepturi romanésca pentru asecurarea viitoriului nostru politicu nationalu, care in poterea legiloru aduse e amenintiatu in viéti'a lui chiaru si la agendele comunali! Ne trebuie academia romana de drepturi, nu pentru a produce numai Dri si oficianti, ci pentrucá se ne provedemu chiaru si comunele, satele nóstre cu inteligentia de midiulocu, inse pe calea deschisa a poté fi initiata in pracsea aperarei drepturiloru chiaru si candu ar' fi numai ceva mai multu décatu nisce normalisti hárnici, ca-ce vomu avé concurintia totu cu qua-juristi straini si la ocuparea posturiloru de primariu séu jude satescu in comune mai cu medua; se tacu de notariate, cari se voru vena de qua-juristii straini pe apucate. Dér' in adunarile comitatelóru cine voru sbé lamur'a victorieloru? cei ce desmantati nu voru poté avé nici o cunoscintia de drepturi, lipsindule oficin'a nationale —; ori cei, cari abia de diumetate la numeru afara pentru natiunea loru in prim'a linia necesitatea de a avé cate dóue ma si trei academie de drepturi, dintre cari cea de Aiudu si care se intentionéza a se mai infintia in Odorheiu, voru fi intocma oficine, pentru inmultirea inteligentiei midiulocie in juridica practica!? — Se ne entusiasmamu dér' la asemene intreprindere, de care e conditionata viéti'a nóstra politica nationale; intocma ne cere entusiasmu si noulu institutu de creditu si economii „Albin'a“ pentru imbunarea starei materiale, si a asociatiunei, pentru progresu in industria si in tóte. —

Atata vomu avé, catu ne vomu procura insine. Dupa ce sute ani trecu intre pretensiuni indreptatite facute fara succesu, cine va mai astepta, topinduse pe pitióre, apa recoritória din pétra séca?! Impilatorii nationali in favórea plapomei loru voru aplauda totu, numai pe entusiasmulu la intreprinderi cá aceste, calculate cu sinceritate si securitate la prosperarea vietiei nationale, se voru incorda prin argatii sei a arunca cu apa rece; — dér' romanii voru sci, ce i astépta, déca nu -si voru luá anim'a in dinti imbraciosiandu-si de timpuriu isvorulu nesecatu alu prosperitatei sale, care diace in viéti'a si inflorirea acestoru intreprinderi nationali. —

Deputatiune sasésca la imperatulu.

Deputatiunea alésa de universitatea sasésca, pentru a asterne petitiunea votata de catra representanti'a fundului regiu merge la Vien'a. Interesele natiunei sasesci politice nationali, caus'a cu siepte-judeciele, care le angusta starea finantiaria, déca nu voru recadé in buzunariulu loru, si tóte gravaminele loru privite din punctulu de vedere alu starei presentelui, voru fi obiectulu plangerei loru; si spre a-si castiga ér' vre unu actu de gratia, voru misca tóte.

Óre sasii nu sciu, ca intr'unu statu constitutionale, numai prin regimu si legislativa se cauta vindecare la gravamine? — Ei inse totu afla momentulu aptu de a cadé la pitiórele tronului, cum cadiura si candu cersira privilegiulu Andreanu, asia cum facura si romanii cu petitiunea din Decembre, deosebire e numai, ca timpulu presentu e mai oportunu decatu celu de atunci necesarabile. Cu ocasiunea adunariloru la comitate s'ar poté reinnoi ór' celu pucinu resuscita si acea petitiune, cerendiuse gratiósa resolvire — spre a nu ne imputa de abdicere. Talmacenii, selistenii si branenii, pe a caroru periculu inca se voru descoperi gravamine; toti ceilalti locuitori din fundulu regiu, in numele carora se facu tóte rogarile, óre voru partecipa si la folósele eluptate? — Pana candu se va castiga sub numele loru, da, dér' apoi cine voru fi trasii si impinsii, ne spune trecutulu, déca nu ne vomu face si noi mai circumspecti! —

Una acuisitiune se midiuloci in confluesulu de acum, ca in siedinti'a universitatei sase din 17 Maiu a. c. se decise per majora, **cá averea** asia numita nationale sasésca de vr'o 2 milióne in bani si chartii si vr'o 350 mii in imobiliu se remana bunu comunu nedivisibilu pentru toti locuitorii din fundulu regiu fara osebire; scimu inse, ca reactionarii voru a desface si ceea ce s'a facutu pe basea egalitatei; si cercuspectiloru li s'au potutu multe, cum scimu. — Deputatiunea se va mai roga, cá imprumutulu erariale de 1½ mil. fl. din 1849 se li se erte in sensulu petitiunei — in favórea dotarei scóleloru agronomice in sasime, cari s'au decisu in universitate, cá se se infiintieze la tómna. Déca se va castiga, óre scólele voru fi comune si in limb'a institutiunei tuturoru locuitoriloru, sub a caroru nume se cere acestu, acestu actu de gratia? — „Paz'a buna feresce primesdi'a rea“, dice romanulu, dér' óre de ce nu si face, ce dice?!

La gratulatiunile Pontificelui romanu

Piu IX. cu ocasiunea iubileului de 25 ani alu pontificatului s'a desvalitu unu monumentu memoriale in Rom'a cu inscriptiunea:

Pio Nono Pontifici Maximo
Qui Petri annos
Unus aequavit
Sacram ornavit sedem.
XVI Cal. Quint. A. MDCCCLXI.

Afara de numerósele deputatiuni gratulatórie una din Germani'a de 800 insi, alte din Angli'a, Franci'a, Americ'a etc. tóte dusera si daruri, cari se urcara la 20 mil. franci, se tramisera din tóta lumea adrese, intre aceste se afla si una a provinciei daco-romane besericesci din Austro-Ungari'a, si adica:

„Din provinci'a nóstra besericésca s'a tramisu Pontificelui una gratulatiune iubilaria in poesia romanésca frumosica, la care s'a adusu si una versiune latinésca in prosa sub titulu:

„Clerus populusque romanus
Archidiocesos Gr. Rit. Catholicorum
Alba Juliensis et Fogarasiensis
in Transilvania
Diebus Beati Petri V lustrorum
In summo Pontificatu visis
Soli post Apostolorum Principem
Ab altissimo benigne concessis
Pro ineffabili Ecclesiae jubilo
Festo 16-a Junii celebrato.“

Brasiovu 11 Iuliu. Adi in diu'a SS. apostoli Petru si Pavelu se serbà festinulu finale scolariu la scólele romane din locu cu impartirea premialoru. Spectatorii in numeru mare ecsultà de bucuria, vediendu frumósele resultate ale acestui institutu de cultura incununate cu atatea calcule eminente, intre o junime gimnasiale aprópe la 150, si cea reale si normale cu scólele de fetitie mai multu decatu pe atata. Cata binecuventare merita toti, cei ce aduasera macaru cate o petricica la aceste institute, o va simti viitorimea mai multu, candu va fi provediuta din acestu institutu cu angeri aperatori de interesele comune nationali, cá cu totu atatia Reguli, Fabricii, Valerii esiti in elu din sinulu poporului. Unu caracteru solidu suptu din crescere clasica, formatu si otielitu inadinsu pe principiulu abnegarei de sene pentru prosperarea totului comunu, va fi celu mai fericitu resultatu, prin care se va distinge educarea si cultur'a tenerimei nóstre, care va fi in stare a vindeca tóte vulnerele trecutului. Intre 11 maturisanti esira 4 insi plinu maturi, 5 maturi si numai unulu cadiù. Asteptamu reportu speciale despre tóte datele, ce trebuie se interesèza pe publicu. —

— Potopu infricosiatu avuramu aici Sambat'a trecuta, finduca plói'a versata cu repediune casiuna ecsundari mai in totu Brasiovulu, incatu stratele se vedea numai o apa. Furiosulu elementu casiuna in suburbiulu Scheiu fórte mari daune, manendu poduri, nómolindu si dermandu strate si stobóra; ma rapediunea intetita casiuna si innecarea

unui invetiacelu din scólele romane, cá de 15 ani, care rapidu dinaintea gimnasiului, dusu pe dupa diduri, abia fù aflatu mortu la finea Brasiovului. Daun'a e mare si pe campu, unde totulu erá sub apa, in apropiarea valiloru. In Floraria, in Brasiovulu vechiu se facù multa stricatiune. Din afara inca se repórta, dela Belgradu, ca tóte podurile calei ferate, afara de celu de pe Muresiu, suntu rupte si nici in 6 septemani nu se potu restaura nici provisorie. Dela Aradu la Orastie inca se facura stricatiuni mari, totusi se potu mai curundu carpi. In Vintiu de diosu s'a sistatu primirea obiecteloru si cas'a de espeditiune Felter et Aronsohn et Comp. de aici midiulocescu o espositura la Orastia pentru inlesnirea comunicatiunei cómerciale. Oltulu a esitu infricosiatu, Cibiniulu asemene facundu daune, Temisiór'a suburbiulu, si mare parte a Banatului e cercata de asemene dauna. Citimu, ca si in Romani'a pe la Buzeu si Romanati n'a fostu altfeliu. —

Magistratulu si representantii'a dór' voru lua mesuri acum, cá se se asecureze si locuitorii suburbani in contra acestui elementu, unde li se amenintia odihn'a la orce plóia mai copiósa, cu canalisari si cu pepturi de pétra, mai vertosu in Scheiu, unde canalulu nici ca se mai vede, unde a fostu; si ap'a spala paretii caseloru si intra in bolta, d. e. la prota Petricu. —

Sibiiu 22 Iuniu. Din funte siguru aflamu, ca eri au sositu dela Carlovitiu unu telegramu, in care se spune, ca dupa desbateri de 16 dile actele de complanare intre serbi si romani ar' fi subscrise. In privinti'a fonduriloru carlovitiane se primi ofertulu de 400.000 fl. ad referendum. Monastiri nu se concesera. Despre celelalte se dice in telegrama, ca suntu binisioru regulate. Urméza unu pasagiu neintielesu in depesia, carea, preste totu disu, e fórte reu scrisa si apoi se esprima trebuintí'a de a se conchiamá pre inceputulu lunei lui Augustu sinódele diecesane in Aradu si Caransebesiu.

Dupa cum si aducu aminte on. cetitori, in Carlovitiu se aflara unii delegati numai pentru intielegere prealabile cu delegatii congresului serbescu; Deci dreptu respunsu s'a datu in urm'a telegramei susu atinse, ca membri ce suntu deja acole se nu intreprinda nimic'a unilateralu, ci, conformu concluseloru congresuali, delegatiunea romanésca intrega se fia de facia si se participe la finalea complanare a tuturoru diferintieloru intre serbi si romani. Delegatiunea inse are totu dreptulu se faca totu ce va afá de bine; de sinóde estraordinari nu este vorba in conclusele congresuali. Acést'a e starea faptica a cestiunei pana acum.

Alta depesia telegrafica ne deslusiesce, ca delegatiunea rom. intrega a participatu in dilele din urma la desbateri si a incheiatu lucrarea si ca delegatii rom. au si plecatu din Carlovitiu. Sinódele amintite trebuie se se conchiame. „T. R.“

Stimate Domnule Redactoru!

Comun'a Cutu este cunoscuta prin nume din istori'a besericésca, nu inse din a lui Ruthenstock, care se propune in Blasiu, ci din cea castrata a lui Maioru, — finduca in anulu 1769 s'a cumperatu in Cutu una mosiór'a de 552 de jugere de pamentu comasatu de episcopulu Petru Pavelu Aronu cu 32.000 fl. v. v., la care numitulu episcopu a datu 3000 fl. v. v., éra restulu s'a adunatu dela cleru si poporu cu scopu de a sustiené teologii din Blasiu.

Acésta comuna curatu romana de relegiunea gr. cat. rectissime unita, in timpii feudalismului n'a suferitu mai pucinu decatu alte comune subjugate, despolianduse si dens'a, cá altele, de drepturile sale mai multu in privinti'a veniturioru besericesci — (vedi suplicele din anii 1786 Nr. gub. 10.504, 1817 Nr. gub. 10.777 etc. etc.) — dér' pre lunga tóte astea Cutulu a remasu Cutu, éra deregatorii s'au mai lucitu, incatu unii dispunu de avere de 2—5 ori mai multa decatu este vrednica Cutulu, si cei ce au reclamatu in contra unora asemenea — (vedi soborulu protopopescu de dto. Girbomu 18 Aprile 1845) — si a capetatu plat'a, incatu urmele versatului se cunoscu si pre succesorii loru — vedi Nr. consist. 193 1846, 130 1852. — Cutenii inse pre lunga ruditatea loru si au cantatu de trébi'a loru cea rurale, dér' de cultura nemica, ca-ci scóla n'au avutu de Domne ajuta pana in anulu 1870 din causele celea generale, si ca stapanii de estu ramu alu culturei loru nu s'au ingrigitu de locu, bataru erá fórte lesne si impintenitoriu, pentru ca seminariulu — uniculu Domnu terestru in Cutu — in locu de a luá decim'a si pedurea dela beserica, potea dotá pre invetiatoriu inainte de 1848 cum se cade, nu inse in modulu dotarii cu cupsiórele de bucate, pre care se si le aduse érasi invetiatoriulu — lucru usuatu in comunile nóstre si acuma. In Cutu cá si aiurea, scól'a erá afara de satu, dér' tiganii si crismele in midiuloculu satului. Destulu si au batutu capulu curatorii besericesci si prepusii scólei, cá se faca scóla nóua, dér' tóte au fostu in desiertu, pentruca nu potura face ceva, chiaru cá si candu ar' fi lucratu anume, cá se nu faca scóla, pentruca: non habebant acetum in pectore, nu voliá nime a premerge; pentru cuteni dupa 1848 au fostu atatea timpuri bune, favorabile, estraordinaria, dér' totusi lucruri estraordinaria n'au potutu produce séu aratá, lipsindule ómeni, conducatori estraordinari, decatu de cei ruginiti pre nasu si tempiti in privinti'a redicarei institutiuniloru celoru bune si salutari. —

Scól'a presenta a Cutului este unu edificiu de 10 orgii lungu si 5 orgii largu, statatoriu din 2 incaperi de scóla, din materia tare si solida, redicata in asia numitulu gruietiu alu tiganiloru. Notariulu comunale d. Ieronimu Albini in anulu 1867, vediendu ostenelele mai marilor satului reu condusi, si spumele sudoriloru loru, a luatu lucrulu inainte, a demolitu gruietiulu tiganiloru, unde se concentréza 8 strate ale comunei, si cu acést'a si numirea rechia s'a prefacutu in numele de: la scóla, si a redicatu scól'a presenta; ma a adusu mai incolo lucrulu intr'atat'a, incatu invetiatoriului i s'a asiguratu un'a plata anuale de 300 fl. v. a., éra acum acea s'a redusu numai la 200 fl. v. a.!! (aici ar' fi trebuitu se intrevina maritulu consistoriu, rectius senatulu scolasticu metropolitanu — déca mai sufla — dér' n'a intervenitu, si asia cei pricopsiti amu remasu in tina, precum n'a intrevenitu nici la acea impregiurare, ca fiindu donata pasiunea de 15 jugere 600 orgii □ numita Pagistea pre sém'a ladei scolare, intarita si prin in. r. guberniu Nr. 8807 1867, acuma unii sateni — 5—10 — au facutu tabula rasa din acelu actu maretiu, ér' banii de 111 fl. 2 cr. v. a. arend'a anului 1871 nu a dat'o la scóla cá pana acuma, si lucrulu sta invechitu la cei mai mari, — politicesci si besericesci — nerelationandu d. directore scolariu nemica in estu respectu si ne tememu, ca vomu sta strimtoriti cu plat'a docentelui cá in anii trecuti, candu amu facutu — dupa cum arata protocolulu scólei — la concluse preste concluse, un'a mai ranceda cá alt'a).

Invetiatoriulu de acuma d. Ioane Decanu, adunandu prunciі la scóla, -si a implinitu misiunea par excellens, incatu are sub dispunere 150—200 de invetiacei, in restimpu de 5 luni, bine instruiti si disciplinati; ér' la I-u maialu tienutu in 14 Maiu a. c. in padurea seminariale, unde a acursu poporu chiaru si din vecinatate, ba avendu onóre de una parte mare de inteligenti'a de ambe secsele din giuru, si au esprimatu toti multiamita d. invetiatoriu si indestulirea, observandu sirguinti'a pusa intru cultivarea tenerimei, care declamá, cantá frumosu si nationale in mai multe ronduri. — Cata ostenéla si pedeca a constatu redicarea scólei nóstre, spuna Nr. 751 1868 a m. consist., éra mai alesu d. protopopu respectivu, carua i datorimu multiamita publica pentru servitiale sale.

Din antecedintie si mai alesu din celea scrise intra parentese se vede, ca unele lucruri deja finite si redicate la culmea loru, décadu éra indereptu spre a se intelni, — precum sta lucrulu cu Pagistea etc. Seminariulu cá d. terestre alu cuteniloru inainte de 1848 nemica n'a facutu pentru supusii sei de una mama si de una confesiune, numai robotele erau bine primite; dér' scimu si acsea, ca n'a potutu face nemica de vreunu timpu incóce.

Noi marturisimu francu, ca totu radimulu si tóta speranti'a nóstra ne stá in maritulu ordinariatu metropolitanu, de care cá de parinte naturale ne rogamu, **se nu ne lase a cadé** in tentatiune, se nu lase lucrurile aduse odata la ordine buna, a se intelni, si anumitu so staruiésca pretotindenea ca:

1. Se fia 2 invetiatori, unulu cu 200 fl. altulu cu 300 fl. v. a. plata anuale, care necesitate o vedu si satenii; se nu lase, cá unu invetiatoriu bunu, care aplica § 4 alu legei din 1867 art. 38, cum este lucrulu in Cutu, se se delature, séu despretuiésca, cum voliescu unii, ca-ci numai acei au facutu aici acestu progresu, si zelulu notariului si alu invetiatoriului, pentru ca altii -si cautara numai de ale loru.

2. Se staruiésca mai incolo m. consistoriu m. din tóta poterea, cá credintiosii sei se faca alta beserica in loculu acesteia, care sémana cu unu magazinu de carbuni de pétra, avendu cutenii la Nr. **1500** sufiete modru de unde face, numai se se scóta banii besericesci elocati inca din an. 1848, despre care datoria unii nici nu viséza, cá si candu n'ar avé de a plati, ér' altii ne solvindu nici unu interesu, acesta a intrecutu capitalulu in suma, incatu se face una dauna nespusa besericei prin ast'a, neaducundu-si curatorii de alta aminte, decatu ca preutulu sei pomenésca la beserica, nu scimu, pentru care vrednicia!!! Apoi cei ce ceru bucurosu si ajutu si se provóca la merite, — de care poti dice: „Non est ex horto flosculus iste tuo“ tóte inse pentru asudarile loru cele seci, se scie a fi — — dupa orenduiéla lui Melchisedecu.

3. Se staruiésca mai incolo m. consistoriu m. cá cintirimulu se se inchida cum se cade, ca-ce indesiertu suntu facute canónele soborului, si poporulu nu sci nemica de acélea; indesiertu se relationéza in totu anulu de catra dd. protopopi, ca in asia si asia stare sta cutare si cutare parochia, ca-ce lucrulu in cele mai multe locuri e e diametro opusu, spre daun'a nóstra; apoi cintirimulu e unu locu de pietate, nu de ciurdaritu.

4. Se staruiésca mai incolo, cá eclesi'a se aiba si fundu internu, nu se fia silitu m. ordinariatu, a conferi parochia numai dupa placu, dupa complimente, séu nepotismu or' cuscrismu, celoru ce se sciu tirei, ci celoru cu merite adeverate, — ca atunci ar' prospera caus'a — si in locu de a intregi parochiele a nu inmulti entia sine necessitate. — Preutii se aiba spiritu adeveratu, nu Duhu O....escu.

De tóte astea umilitu ne rogamu de m. consistoriu m., ba pretindemu, cá celu pucinu acuma se ne stè intru ajutoriu, déca inainte de 1848 amu fostu ignorati, ba tractati cá si vecinii nostrii de vitregi, si cá nesce vite, cari tragu in jugu fara a capetá nutrementu; prin poterea ce avea atunci unu deregatoriu — pasia turcescu — nu ni s'a amelioratu nemica, macaru in estu respectu, ci cu ochi mai buni s'a cautatu in ochii unui deregatoriu a la Moraviu, decatu la noi, la cari si acum se póte conta la unu ajutoriu, si asia facundu m. consistoriu m. se védia vecinii de altu sange prosperarea nóstra, pe dreptu se le potemu imputá, ba chiaru potú, cá se ne imitéza.

Cutenii totudéun'a au avutu si au una pietate catra seminariu, nu i au fostu in contra, ci numai acelor'a le au fostu, ba le suntu si acuma contrari, cari s'au portatu si se pórta cu atata nepasare, — ascultandu si primindu minciunile altora. Trebuie se se cercetéza m. consistoriu durerile si dorerile cuteniloru cele adeverate, apoi déca meritéza ura si despretiu, atunci se si o capete, dér' asia numai, cá nescine se tulbure ap'a cá lupulu cu mielulu, socotimu, ca nu ar' fi lucru dreptu, cu atata mai vertosu umanu pentru atat'a recéla provenita din inspiratiuni inimice.

Diferintiele comunale de dreptu facia cu seminariulu — fostu Domnu terestre — et vice-versa, socotimu, ca nu su causa destula de a se socoti comun'a séu alti individi de inimiculu seminariului.

Asteptamu cu sete fructele cele parintesci ale maritului consistoriu metropolitanu, cá se ne aline durerile si se asculte dorerile nóstre cele seculare, ca-ce: Miseri suntemu numai de acea, ca suntemu neculti, si neculti suntemu, ca suntemu miseri. — I.....u.

AUSTRO-UNGARI'A. Nemica ne interesédza mai multu, decatu adunarea gen. conchiamata pe 1/13 Iuliu a romaniloru nationali in Oradea, in caus'a organisarei comitateloru. Pentru Ddieu rietiei! se nu amanamu a face in tóte comitatele cele de facutu!!! — 25?!

Miscarea din 1821.

Discursu cititu la serbarea societatei Romanismulu pe campulu Cotrocenii in memori'a lui

Tudoru Vladimirescu.

(Urmare.)

Cu sfersirea resbelului ruso-turcu Vladimirescu se retrage ér' in colibiór'a lui dela Vladimiru.

In timpulu lui Alecsandru Sutiu vatavu alu Phaiului Closianii din judeciulu Mehedinti, Tudoru se reuumi fórte cá omu dreptu, seriosu, aspru si cate odata crudu.

Dér' nu erá acésta misiunea, la care erá chiamatu Vladimirescu: Cerulu îi dedese alta mai mare, — mantuirea némului romanu.

Invetiatu la scól'a suferintieloru bietului poporu, elu nu putea se nu cugete la momentulu de a scutură jugulu.

Resbóiele, crudimea barbariloru, despotismulu turciloru, regimulu fanariotu, dasdiele si angaralele, dróg'a de venetici, tóte acestea compuneau o privelisce infioratória: pretutindeni miseria, pe carrari bolnavi, raniti, slabanogi, la tiéra o poporatiune góla, livida, sleita de munca, — tirani'a secase tóte sorgintile de viétia.

Domnii de pe ilustrele tronuri romane, ostirea, banulu Craiovei, metropolitulu tierei, episcopii, egumenii, toti erau greci.

Limb'a romanésca nu mai resuná in altare, palatu séu autoritate!

Scóle, eforii, divanuri, totulu erá grecescu.

Romani'a devenise fanarulu altoitu la Dunare.

Olteni'a mai cu séma gemea sub calcâiulu strainu: tóte dregetoriele pana la cele mai mici erau in man'a greciloru, zapciii plasiloru, vatavii plaiuriloru, negotiulu, tóte grecesci!

Tudoru Vladimirescu nu putea fi nemiscatu la asta stare de lucruri.

Inaintea sa ferbea resbunarea si asteptá momentulu de a isbucni!

Eteri'a ii dede ocasiunea.

Cu cativa ani inainte de 1821 o secreta asociatiune se desvalá in Itali'a, Germani'a, Rusi'a si Turci'a. Scopulu ei erá liberarea greciloru prin conlucrarea popóreloru slave si elenice. Pórt'a erá insciintiata prin emisari de tóte acestea. Alecsandru Ipsilante, fiiulu Domnului Constantinu Ipsilante, exvoda moldovenescu, se puse in capulu eteriei séu za-vergieloru, adica „pentru lege".

Rusi'a protegea pe sub ascunsu acésta miscare, fiinduca -si deschidea calea pentru luarea tieriloru nóstre. Do aceia grecii, ce se aflau in Moldov'a si Munteni'a, fiindu cumperati de Rusi'a, intrara si ei in eteria, amagindu chiaru cativa pamenteni, cá Costache Negri si Alecsandru Filipescu.

Ipsilante -si avea ómenii sei, cari lucrau in Bucuresci. Dintre cei mai insemnati erá: vorniculu Constantinu Samurcasiu, episcopulu Argesiului Ilarionu si alu Rimnicului Galactionu, si cá organisatoriulu alu trupeloru eteriste unu Iorgaki.

Tudoru Vladimirescu, aflanduse in Bucuresci cu o judecata la divanulu velitiloru boieri pentru plat'a intretienerei panduriloru, indata ce aude despre agoni'a grecului de Sutiu, care dîacea pe patulu mortii, din ciumós'a capitala, unde nu putea se iè nici unu ajutoriu pentru realisarea marelui planu, zamislitu si coptu de atat'a timpu in brasdele cugetarii sale.

Profundu observatoriu, cunoscundu pe deplinu societatea de atunci, elu neasteptá nemicu dela ciocoii de boieri, incumetriti cu fanariotii, molestiti prin salónele fanarului si venduti pentru crucialitie pravoslavniceí rosii!

Elu se duce in Olteni'a, la bradii muntiloru, la uriasii codriloru, la romanii cu dóuedieci si patru de masele, fiii de vulturi impetriti de mania, necurmati in lupte, otieliti prin foc si sabia, naspriti de durere, invertosiati de munca, cu sufletulu sbucniumatu de dorinti'a neatarnarei!

Este destulu glasulu lui Tudoru pentru cá se resune délurile si valile si cá pandurii cete-cete se dè navala sub stégulu redicatu contra asupritoriloru! E destulu o scantéia pentru cá prafari'a se isbucnésca si se imfle in aeru totu de impreginru.

Iute cá fulgerulu, Tudoru merge la Tergiu-Giu, arestéza pe ispravnicu, aprovisionéza si intaresce monastirea Tisman'a, percurge Olteni'a si spune in gur'a mare, ca nu s'a sculatu contra inaltei Porti, ci numai in potriv'a greciloru si boieriloru, dandu afara o proclamatiune, care dovedesce inteligenti'a, tactic'a, politic'a si maturitatea unui adeveratu barbatu de statu.

La aparitiunea primei sale proclamatiuni eteri'a se spaimenta si otaresce a sterge de pe lume pe cutediatoriulu Vladimirescu, déca nu va puté se lu castige. 1500 de arnauti suntu tramisi lui Macedonski, perfidulu confidente alu lui Tudoru, porucindui in secretu se prevreghieze tóte pasurile lui.

Divanulu nu scie ce se faca. Vladimirescu proclama asidosi'a séu scutire de tributu pentru intrég'a Olteni'a. Vinu, vinu potopu din tóta tiér'a, strigandu: Se traiésca dreptatea! Se traiésca Domnulu Tudoru!

Degia Romani'a lu considerá de voda, de si fara ungere calugarésca, fara camere prefectorale, fara parodia plebiscitara!

Pentru cá acésta revolutiune se nu para dusmana Portii, Vladimirescu face unu armazaru, scrisu cu suspinde ce o adeverată anima de romanu le scóte din adenculu seu pentru nefericirea tierei.

Eteristii ér' se spaimenta; mesure nóue se iau pentru uciderea lui Tudoru; Hagi-Prodanu cu 1000 arnauti se unesce cu Macedonski, venindu in ajutoriulu lui Tudoru Vladimirescu.

Curse diabolice! Ajutoriu pe facia, care ascundea négr'a tradare!

Vladimirescu trece in Mehedinti, umple monastirea Strihai'a cu producte lassandu'o sub padi'a fratelui Papa, redica totu judeciulu, unii cu arme, altii cu sulitie, cu cóse, cu furce de feru, incungióra monastirea Motru, unde se gasiau ispravnicii, o bate o septemana intréga si o constringe prin fóme a se predá.

Divanulu din Bucuresci tramite 200 de arnauti, o multime de panduri, pe capitanulu Iordache Olimpie, Ioane Farmachie, Deli-Basia, Mihale Tufeci, Bagia Bogiu, Basiu-Bulucu, Basia Ghencea, sub comand'a eforului Nicolae Vacarescu, contra lui Tudoru. Abia inse ajungu si la Craiov'a, si divanului din Bucuresci, unu instrumentu orbu alu eteriei, terminduse cá nu cumva fratele poetului Vacarescu se se unésca cu Vladimirescu contra greciloru, orenduesce indata eforu cu deplina putere pe vorniculu Samurcasiu, fanariotu afurisitu, care credea, ca póte multu pe langa Tudoru, mai cu séma, ca acest'a fusese omu alu lui, dandui totu deodata 200.000 lei din visteri'a tierei. Lagarulu lui Samurcasiu se afla cale de trei cósuri de alu lui Tudoru. Vladimirescu se intalnesce adese ori cu capitanulu Iordache si cu Samurcasiu si acestia cauta in totu chipulu se amagésca pe capulu revolutiunei. Tudoru cere, cá divanulu se se involvésca la tóte reformele introduse in Banatulu Craiovei micsiorarea capitatiunei, desfiintiarea vacaritului si capetele a 12 boieri. Samurcasiu se intórce in Bucuresci, spunendu divanului, ca n'a pututu face nemicu si ca cei 200.000 lei i a datu la destinatiunea loru. Ei mancase!

Este de observatu alci tactic'a politicului oltén: toti boierii si eteristii spera fiecare se se serve de elu cá de o unélta, dér' nici unulu nu -si a gasitu omulu.

Venindu vestea in Bucuresci, ca Tudoru merge cu trupele sale spre drumurile dintre capitala si Transilvani'a, boierii se infricosiara si luara fug'a in tóta partile, guvernulu provisoriu lassandu administratiunea asupra unu grecu, numindu Bimbasia Sava.

Seraca tiéra, pe ce mani ajunsese ea! O tulian la fuga boierii nostri, candu vedeau o umbra de primesdia! Dér' fórte pucini isbutira a nu fi jefuiti pe drumuri de multimea arnautiloru, cari ecsercitau cele mai mari talharie prin tóta tiér'a. Erá o despoiare intre confrati de méseria!

In intervalu, — dice Regnault, — sosira Negri si Vogoride, caimacamii lui Calimachi, insciintiandu despre apropiat'a venire a unei armate turcesci, menite a pedepsi pe resculatori. Vediendu inse inainterile lui Tudoru, ei ii tramisera o deputatiune cu propuneri sfatuitórie. Spune caimacamiloru, — respunse Vladimirescu — de a face cunoscutu stapanului loru, ca nu i voiu ingadui nici cum se tréca Dunarea mai inainte de a capetá tiér'a o constitutiune, intemeiata pe drepturi nationale. Acestu respunsu maretiu inspaimenta pe caimacami. Ei esira din Bucuresci cu cei mai de pe urma turci, ce se aflau acolo, si se grabira preste Dunare.

Pe atunci alu de Vogoride tremurau la numele de romani. . . .

S'au schimbatu timpurile. . . .

Tudoru, venindu spre Bucuresci, se asiedia pe acésta campia, unde o nóua generatiune curatu romanésca s'a intrunitu astadi a serbá memori'a eroului. Colo, in acea monastire a Cotrocenilloru, inimiculu de mórte alu dominatiunei straine, demnulu urmasiu alu lui Mihaiu Vitézulu, suie treptele scarei, urmatu de cei mai de frunte capitani. Siése tunuri se punu la fiacare coltiu alu zidului si amenintia pe celu ce va cutediá se redice glasulu contra miscarei.

Pucine spirite in Bucuresci erau in favórea capului nationalu, ca-ci pucini ascultau pe Georgiu Lazaru, care nu avea téma a spune in faci'a tuturoru, ca fanariotulu este rapitoriulu casei parintesci. Asia déra Vladimirescu, indata ce vine in Cotroceni, face o proclamatiune, in care spune verde:

„Barbatii ce se gasescu si se hranescu intru acestu orasiu si cari in adeveru voru simti si voru audi dulcele glasu alu patriei si alu dreptatii si voru voi se faca parte din trupele nóstre, cari suntu inchinate numai patriei, ii primimu si i asteptamu cu bracie deschise; ér' aceia ce voru fi cu cugetele impotriva, se voru socoti, fara de a mai puté se le remana vreunu cuventu de impotrivire, vrasmasi ai patriei." (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANI'A. Conventiunea regimelui cu Strousberg ocupa mereu atatu publicitatea, catu si publiculu, care é emotionatu si prin faima respandita, ca déca nu se va primi conventiunea strousbergiana domnulu va parasi Romani'a.

Despre dotatiunea gimnasiului romanu din Brasiovu avemu sciri, ca se voru face modificari in proiectulu bugetului min. cultuluí si instructiunei, déca camer'a nu va sta pentru ciuntarea acestei subventiuni. Ciuntare?! Atunci se va ciunta si vieti'a gimnasiului, si binecuventarile romanilloru de pana acum óre in ce se voru preface?! —

FRANCI'A a voitu si s'a facutu! Thiers a lucratu intieleptiesce facia cu impetuositatile reactionari, ca-ce a amanatu deciderea asupra formei regimelui, pana dupa alegerile complinitórie: Acum are cine se lu sprijine si pentru alegerea formei republicane pana si pe Gambetta. Unu singuru dep. bonapartistu potu réesi si vr'o 7 republicani conservatisti ceilalti toti preste una suta suntu moderati si radicali, dér' totu republicani. Thiers s'a eternisatu cu manier'a lui cea pacificatória si abnegatória! „Monitoriulu" ne aduce depesiele:

Parisu 5 Iuliu. Diferite insciintiari confirma resultatulu alegeriloru astfeliu, ca maioritatea este dobandita dlui Thiers pentru status quo alu republicei. Aprópe 12 radicali si 10 conservatori au fostu alesi. Armat'a se redica la 900 mii.

Se crede in genere, ca guvernulu si adunarea voru reintrá in Parisu. Dupa vacantiele adunarei, consiliele de resbelu voru incepe cu judecarea insurgentiloru.

Versailles 5 Iuliu. In adunare, articululu antaiu alu proiectului de lege, abrogandu decretulu, prin care se desfiintiéza cautionamentulu pentru presa, a fostu adoptatu cu 329 voturi contra 202.

Versailles 6 Iuliu. In adunare, art. alu 3-lea, ficsandu maximum de 12.000 de franci in orasiele de 5000 de locuitori si de 6000 franci in cele mai mici, a fostu adoptatu precum si proiectulu intregu cu 317 voturi contra 199.

Tóte cautionamentele depuse in timpulu ministrului de finantie Decaze se voru restitui in terminu de o luna, situatiunea tesaurului inlesnindu acésta restituire.

Se discuta apoi propunerea Joubert asupra pasporteloru si bileteloru de libera siedere pentru straini in Franci'a.

Favre, respundiendu lui Joubert, dice: „Cuventele dlui Joubert au una fórte seriósa greutate, déra nu trebuie cá sentimentulu fórte respectabile alu patriotismului se ne faca se pronunciamu cuvinte ce ar' puté provocá nereparabili nenorociri si precum suntu acelea, cu cari s'a sustienutu propunerea." Favre s'a aratatu mahnitu de a vedé pe Joubert, dicundu glume a proposito de visitele englesiloru la Parisu. Nimeni n'are dreptulu de a interpretá astfeliu acele visite. Trenurile de placere au fostu precedate de numerése trenuri cu provisiuni. Joubert a propusu unu feliu de cruciad'a patriotica in contra Germaniei. Favre se aréta surprinsu si mahnitu de o asemenea propunere in acestu momentu, (!) candu o parte a teritoriului nostru suporta jugulu strainului cu asia mare durere. In totu momentulu conflicte potu isbucni si isbucnescu prea desu inca contra silintieloru nóstre de a le evitá. Prin urmare Favre regreta cuvintele lui Joubert cá putendu avea consecintie vatamatórie. „Nu trebuie prin escitatiuni neoportune se reincepemu resbelulu teribile, pe care diplomati'a lu a facutu se inceteze. Trebuie se se scie, ca voimu cá pacea se fia respectata; déca voimu cá trupele de ocupatiune se observe disciplin'a ce reclamamu si pe care o uita prea desu, trebuie cá din partea nóstra se nu damu pretecsturi la vexatiuni insuportabili." Propunerea lui Joubert a fostu retrasa. —

Franci'a depuréza 1500 mil., că se dè afara invasiunea, 100 mil. a-si depusu. —

Rom'a eterna se fortifica, 380 mil. franci face-voru spesele. Toti consulii se afla in Rom'a. — Mai multe alta data. —

Diverse importante.

„Romanismulu“ nu mai póte fi crima politica nici in Ungari'a, nici tient'a loviturelor antagóne. Multu zelósi'a junime studiósa della universitatea din Graeciu (Gratz) inspirata aduncu de viéti'a romanismului eluptà aprobarea statuteloru societatei scientifice:

„Romanismulu“. Se serbà din'a de 17/5 Iuniu cu bucuria satisfacatória, intonanduse cu entusiasmu: se traiésca Romanismulu! care dupa aprobarea statuteloru dela locurile competente nu mai e umbritu de ceati'a ignorarei antagoniloru lui. Noi felicitamu pe nobil'a junime academica din profundulu animei, urandui succesele cele mai salutarie la resolvirea problemei societatei si apromitendui totu concursulu posibile din partene. Onóre junimei nóstre, care convinsa, ca poterea cea renascatória a natiunei diace in reunire, a scosu din umbrele stigice societatea acésta, care da lustru numelui celu portamu, scotiendulu de sub stanc'a ignorarei la regiunea luminei publice!!! —

(Pravila) cea mare tiparita in Tergovisce la 1652 s'a tiparitu la Bucuresci in a. c. in editiune eleganta, si se afla de vendiare cu 24 lei noi (la Sibiiu cu 18 fl. v. a.) la tipogr. curtii (lucratorii asoc.) Nr. 12, pasagiulu romanu. „T. R.“ descopere, ca acésta pravila e numai partea prima, care cuprinde judecata archiereiésca si imperatésca de tóte vinele preutiesci si mirenesci; ér' partea a 2-a cu canónele apostolicesci, sinódele ecumenice, locali, si ale ss. parinti, teologi'a clasica a celoru mai renumiti teologi antici, nu e tiparita si póte ca nici se va tipari; apoi editiunea acésta s'a tiparitu intocma cu multele slavonisme: nemésticu, bogoslovu, vleat, blagorodia, glavapervaia, pohvala etc., cum erá la an. 1652. Pucina grigia de curatani'a limbei la editori, are totu dreptulu. — „T. R.“

Tóte inspectoratele distr. de scóla din archidiecesa Sibiiului suntu provocate a face, că conferintiele invetiatoresci se se tiena regulatu si se reporte despre resultatu. Er' consist. a.-diec. scolariu, impartesindu admonitiunea minist. din 6 Maiu, ca edificarea scóleloru nu corespunde §28 alu legei si teuerime multa remane afara neinvetiata, provóca pe respectivii a se tiené strinsu de cele poruncite, că se se póta asecura caracterulu confesionale alu scóleloru. — Inca o admonitiune si apoi óre ce va urma? Déca nu se va slabi córd'a cea intinsa a planului de maghiarisatu cu scóle de statu, adica maghiare. —

Urdirea „Asociatiunei internationale“. Asociatiunea internationala, carea in timpurile din urma jocà o rola atatu de mare prin fabrice si in batali'a dintre comun'a Parisului si guvernulu din Versailles, s'a urditu — dupa descoperirile ce se facu in „Tages-Presse“ — in Londonu la anulu 1864. In acestu anu, dupa devingerea resculei din Poloni'a, multi poleci scapasera numai cu viéti'a la Londonu, unde sentisera necesitatea unei asociatiuni pentru a se ajutorá reciprocaminte. Intre polecii scapati, erau deja cativa socialisti, si catra acestia se mai adausera multi socialisti straini candu fù se se infiintieze societatea, astfelu apoi dedera societatei cu totulu alta directiune, si in locu de o mica si simpla reuniune pentru ajutorare reciproca, se nascù asociatiunea internationala de acuma pentru a ajutorá pe toti lucratorii din lume in contra tiranisarei capitalistiloru.

Adese lucratoriulu este silitu se se tocmésca la lucru cu atata simbria, cata voiesce capitalistulu se i dè, éra capitalistulu nu i dà multu, scindu cumca lucratoriulu e silitu se lucre si pentru pucinu, ca-ci de nu va lucrá, nu va avé ce mancá. Adica capitalistulu de regula se jóca cu lucratoriulu cum lui i place, si lu supune silei, — de aici se dice, cumca capitalulu tiraniséza pe lucratoriu. Adeveratu cumca candu ar' fi multu de lucru si pucini lucratori, atunci s'ar' face sila capitalistului, cautandu se dè simbria cata s'ar cere, dér' acést'a nu se póte intemplá in tierile civilisate, finduca au o poporatiune mare. Acést'a este relatiunea intre capitalu si lucru.

Acum retornamu cu vorb'a la „asociatiunea internationale“. Scopulu ei este a esoperá cá lucratorii se devina in state recunoscuti de unu factore politicu, si se nu mai fia — buna óre cum suntu acum in cele mai multe tieri — eschisi dela drepturile politice; odata factore in statu, au se inaugureze nóue sisteme politice. Altu scopu este a aduce o armonia intre capitalu si bracia munitórie, de aceea pre unde simbri'a e pré mica, face pe lucratori se incete cu lucrulu (ceea ce economii numescu cu terminu anglu Stricke) pana ce capitalistii nu se vedu siliti a le imbuní plat'a. Pre catu timpu lucratorii nu lucra, asociatiunea ingrigesce de densii cu ajutoriu banalu.

Statutele acestei asociatiuni suntu cunoscute numai membriloru cu diplóme. De membri se primesce numai celu recomendatu de cutare fidelu probatu alu asociatiunei. Fiacare membru platesce pre anu celu pucinu 2 fl. v. a. Suntu membri si multi bogati si barbati de statu, cari de buna vóia dau mai multu decatu tacs'a anuala. Preste totu asociatiunea numera 2,300.000 de membri, imprastiati in Britani'a mare, Belgiu, Franci'a, Itali'a, Ispani'a, Germani'a, Americ'a, de curendu si prin Asi'a, a-nume in Indi'a anglilóru, unde s'au asiediatu multi asociati iniciandu si pre chinesi. In Olandi'a incepu acum: in Svedi'a si Norvegi'a, n'au gasitu terenu, finduca aici lipsescu si capitalistii cei mari si pauperismulu. In Rusi'a n'a intratu, finduca acolo ecsiste „nihilismulu“, carele e amicu bunu cu scopulu numitei asociatiuni. In Austri'a s'au facutu unele incercari, dér' reesu anevóia, inca si mai anevóia in Ungari'a, ori pentru ca industri'a si poporatiunea nu suntu mari, ori pentru ca lucratorii de aici n'au calificatiunea celora de ainiu.

Venitulu anualu alu asociatiunei este de 4 milióne si 600.000 fl. Comitetulu centrale este in Londonu, sub presidentii'a profesorului Carolu Marx, éra de secretariu generalu functionéza unu croitoriu de némtiu, carele cá si autodidactu s'a perfectionatu de ajunse scrietoriu de sciintie economice. In administratiune, mai fiacare tiéra are sectiune separata. Suntu inse unde mai multe tieri intr'o sectiune, séu o tiéra in mai multe sectiuni, pentruca la impartire s'a luatu in socotintia mai vertosu identitatea intereseloru economice.

Guvernarea e centralistica rigurós, cum demanda profesorele Marx, asia cauta se lucre fara siovaire tóte cele 2,300.000 de membri; elu e infalibilu cá si unu papa. Nici unu membru nu i este ertatu se profeseze alta parere, decatu ce i o impune asociatiunea. Suntu recurse formali; ultim'a instantia e adunarea generala in Londonu, la carea inse raru se intempla se apeleze cineva. Cumca Marx nu procede cu multa crutiare la alegerea midiulóceloru, dovedesce unu casu de curendu, e ca unu deputatu in Versailles -si a permisu a desaprobá „petroleadele“ — cum le dise — alu comunei de Parisu, si indata a fostu isgonitu cu rusine din asociatiunea internationala. — „A.“

La institutiunile Americei republicane. In 1780 Americ'a nu erá decatu una colonia revoltata, care implorá ajutoriulu Franciei. Astadi e rival'a Angliei pe cele dóue oceane.

Preste unu secolu estinsele si fertilele vali ale statureloru unite voru contiené preste 200 de milióne de ómeni.

Unde disce secretulu marirei si prosperarei superbei republice? In bunatatea institutiuniloru si in virtutea cetatianiloru. In Americ'a femeea e libera. O mama libera inspira copilului seu credintia in justitia si amorulu libertatei.

Singur'a lege, regula de conduita a diurnalismului este a spune adeverulu, nimicu decatu adeverulu. In Prusi'a, in Rusi'a, Austro-Ungari'a, Turci'a pres'a nu e decatu unu monopolu in manile guvernului. . . .

Intr'o tiéra libera, unde fiacare póte cugetá ceea ce voiesce, si tiparí ceea ce cugeta, acolo minciun'a e despretiuita totudéun'a.

„Adeverulu e revolutionariu“. Suntu adeveruri, cari inspaimenta — dicu despotii; acestea trebuie ascunse.

Adeverulu e lumina, si lumin'a inspaimenta pe hotiu: qui male agit, lucem adit. Vai de tiér'a aceea unde nu domnesce adeverulu, ci minciun'a oficiale.

Respunsabilitatea individuale e forti'a si viéti'a grandiósei republice; separatiunea besericei de catra statu, publicitatea justitiei, simplicitatea tribunaleloru, educatiunea graduita, adeverat'a egalitate, fratietate si libertate: éca Americ'a republicana. —

— Ni se anuncia, ca profesorulu Méhay prestigiatorulu francesu, renumitu in artea sa, va veni ér' la Brasiovu, spre a-si produce finetiele celeritatei si ale manoperei sale. —

Avisare.

In urm'a conclusului din 14 Iuniu a. c. alu comitetului arangiatoriu pentru primirea adunarei generali a asociatiunei romane transilvane, tienende in urbea Fagarasiu, la 7 si 8 Augustu a. c., suntu cu onóre rugati toti acei p. t. domni, cari voru voi se participe la siedintiele adunarei numite, cá se binevoiésca a se insinuá la subscrisulu primariu urbanu, presiedintele acelui comitetu, celu multu cu dóue septemani inainte de tienerea siedintieloru, si adica pana in 26 Iuliu a. c. insemnandu detaiatu, ca cum voiescu a partecipa, singuri, séu cu stimatele familie!

Toti acei spectati óspeti insinuati, cari voru sosi de catra Sibiiu -si voru castigá informatiune despre cortelulu deja procuratu la localulu postei reg. ung. din locu, ér' aceia, cari voru veni de catra Brasiovu la otelulu „Cetatea Parisu“ asemenea din locu.

Fagarasiu in 22 Iuniu 1871.

Georgiu P. Fogarasianulu.

Provocare.

Toti membrii fundatori, ordinari, onorari si ajutatori, dimpreuna cu intrega publiculu romanu inteligente din despartiementulu 18 alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, care despartiementu se estinde preste cerculu de diosu alu comitatului Turd'a, si preste scaunulu Ariesiului, — suntu rogati a lua parte la adunarea generale din estu anu a acestui despartiementu, care se va tiené la 15 Iuliu st. n. a. c. in opidulu Turd'a la locuinti'a protopopului romanu de aici.

Din siedinti'a comitetului despartiementale tienuta la 22 Iuniu 1871 in opidulu Turd'a.

Dr. Ratiu m/p., directoriu. Ioane Mezei m/p., actuariu.

Prenumerantii „Gazetei Trans.“ publicare in folosulu nationale, (cu tóta furci'a marsiavia a Dr. St. Cretiescu din „Alb.“ Nr. ultimu, nume pseudonimu, dér' cunoscutu de hyena resbunatória, plusquam egoista:

Sum'a publ. in Nr. tr.	65	fl.	v. a.
In. presidiu ministeriale r. ung.	8	„	„
Il. Sa d. Iosifu Pap-Szilágyi episc. rom. unitu alu Oradei mare . .	5	„	„
P. O. D. Basiliu Popu jude cercuale	5	„	„
„ Iosifu Sterca-Siulutiu ases. urb.	5	„	„
Casina civile in Fagarasiu . .	5	„	„
D. D. Iac. Caliani jude com. in M. Sályi	5	„	„
P. O. D. Petru Bodila protop. rom. gr. or.	5	„	„
Sum'a:	108	fl.	v. a.

(Va urmá.)

Una casa dimpreuna cu gradina de vendiare.

Cas'a Nr. 394, strat'a Furcóiei, edificiu solidu custatoriu din dóue incaperi catra strata, cuina, camera, din dereptu in curte dóue incaperi si cucna, dóue celaria si poduri separate, lemnuariu, gradina de 40 stanjini lungime 30 latime, cu pomi de cei mai nobili, vitie de vinia, straturi de flori si legume, casa de flori cu locuintia, se vinde din mana libera, intrebarea se face la proprietarésa in casa. g.

Cu acestu Nr. se inchia sem. I. Ne rogamu se grabiti cu ajutória si concursu catu de generosu pentru natiune!!! —

Cursurile

la bursa in 11 Iuliu 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 84	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 84½	„ „
Augsburg	—	—	121 „ 50	„ „
Londonu	—	—	123 „ 50	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 25	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			68 „ 90	„ „
Obligatiunile rurale ungare			80 „ 25	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.